

Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання Стратегії розвитку Харківської міської територіальної громади до 2029 року для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

За результатами аналізу прогнозованого впливу на довкілля, визначено, що реалізація заходів та завдань Стратегії розвитку Харківської міської територіальної громади до 2029 року (далі – Стратегія) матиме комплексний вплив на довкілля, у тому числі на здоров'я населення, зумовлений як позитивними ефектами від реалізації природоохоронних, інфраструктурних та кліматичних заходів, так і залишковими ризиками у сферах охорони атмосферного повітря, водних ресурсів, поводження з відходами та охорони земель, детально охарактеризованими у розділах 2–8 звіту про стратегічну екологічну оцінку (СЕО). За умови виконання заходів, передбачених звітом про СЕО, значного незворотного негативного впливу на довкілля не передбачається.

Відповідно до ст. 17 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» замовник документу державного планування у межах своєї компетенції здійснює моніторинг наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, один раз на рік оприлюднює його результати на своєму офіційному веб-сайті у мережі Інтернет, вносить їх до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки та у разі виявлення не передбачених звітом про СЕО негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, вживає заходів для їх усунення, а також подає органу, який затвердив Стратегію, пропозиції щодо внесення до неї змін з метою усунення таких наслідків.

Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання Стратегії для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, розроблено з урахуванням результатів громадського обговорення Стратегії та звіту про СЕО, а також консультацій з органами виконавчої влади у процесі проведення стратегічної екологічної оцінки.

Моніторинг наслідків виконання Стратегії, у тому числі для здоров'я населення, здійснюватиметься протягом усього періоду реалізації Стратегії для чого сформовано відповідний комплекс індикаторів. Збір фактичних даних за цими показниками здійснюватиметься на постійній основі, а результати оцінки оприлюднюватимуться на офіційному веб-сайті Харківської міської ради щороку у вигляді відкритих звітів протягом строку дії Стратегії та протягом одного року після завершення строку її дії.

Моніторинг наслідків виконання Стратегії, у тому числі для здоров'я населення, буде використаний для забезпечення контролю за дотриманням умов природокористування та охорони навколишнього природного середовища та прийняття управлінських рішень щодо мінімізації антропогенного навантаження на екосистему громади.

Директор Департаменту
розвитку муніципального менеджменту
Харківської міської ради

Юрій ДЯЧЕНКО

Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання Стратегії розвитку Харківської міської територіальної громади до 2029 року для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

Компонент довкілля / здоров'я	Показник (за звітом про CEO)	Цільове значення показника	Заходи з моніторингу наслідків	Періодичність вимірювання	Суб'єкт здійснення моніторингу
Зміна клімату	Зростання середньої температури на 1,8°C (1961–2020, IPCC AR6); зростання кількості днів з $t > 35^{\circ}\text{C}$	Уповільнення темпів зростання середньорічної температури та кількості екстремально спекотних днів відносно динаміки 1961–2020 рр. відповідно до адаптаційних цілей Стратегії.	Аналіз динаміки температурних екстремумів та зіставлення з базовим періодом; оцінка ефективності заходів адаптації, передбачених Стратегією	Щорічно (за даними Гідрометеорологічного центру)	Гідрометеорологічний центр Харківської та Луганської областей ДСНС України
Декарбонізація теплопостачання	Частка відновлюваних джерел енергії та декарбонізованих потужностей у системі теплопостачання громади (базове значення ВДЕ в регіоні — 0,8%)	Зростання частки відновлюваних джерел енергії та декарбонізованих потужностей у системі теплопостачання відносно базового рівня 0,8% відповідно до цільових показників.	Контроль динаміки впровадження відновлюваних джерел енергії та модернізації котельного господарства; коефіцієнт корисної дії обладнання	Щорічно	Департамент з питань критичної інфраструктури та забезпечення життєдіяльності міста, КП «Харківські теплові мережі»
Атмосферне повітря	$\text{ІЗА}_5 = 2,46$ (2025 р.); $\text{NO}_2 \approx 30 \text{ мкг/м}^3$ (перевищення нормативів BOO_3 у	Зниження ІЗА_5 та концентрацій NO_2 до рівня, що не перевищує	Аналіз динаміки індексу забруднення атмосфери та концентрацій	Щомісячно (за даними стаціонарних постів), з щорічним узагальненням	Гідрометеорологічний центр Харківської та Луганської областей ДСНС України

Компонент довкілля / здоров'я	Показник (за звітом про СЕО)	Цільове значення показника	Заходи з моніторингу наслідків	Періодичність вимірювання	Суб'єкт здійснення моніторингу
	1,5–3 рази)	нормативів ВООЗ, відносно базового рівня 2025 р.	забруднюючих речовин за даними стаціонарних постів; виявлення джерел перевищень уздовж транспортних артерій		
Водні ресурси — втрати в мережах	Втрати питної води в мережах централізованого водопостачання — 37,8% (2024 р.)	Зниження втрат питної води в мережах централізованого водопостачання відносно базового рівня 37,8% (2024 р.).	Контроль обсягів втрат за результатами акустичного моніторингу мереж; оцінка ефективності реконструкції аварійних ділянок	Щорічно	Департамент з питань критичної інфраструктури та забезпечення життєдіяльності міста, КП «Харківські теплові мережі»; Державна служба статистики України
Водні ресурси — якість річкової та питної води	Хімічний стан річок Уди, Лопань, Харків, Немишля, Рогань — «недосягнення доброго»	Досягнення «доброго» хімічного та екологічного стану річок Уди, Лопань, Харків, Немишля, Рогань відповідно до вимог Водного кодексу України.	Регулярний відбір проб поверхневих і питних вод у контрольних пунктах; аналіз відповідності хімічного та екологічного стану вимогам Водного кодексу України	Щоквартально (регулярний відбір проб), з щорічним аналізом	Регіональний офіс водних ресурсів у Харківській області (базовий статус); Сіверсько-Донецьке басейнове управління водних ресурсів
Артезіанські свердловини та зони санітарної охорони	Дотримання першого поясу суворого режиму зони санітарної охорони на ВНС № 10 (Пісочин), ВНС № 15 (П'ятихатки), МОСВ	Повне дотримання режиму першого поясу зони санітарної охорони на визначених об'єктах; завершення	Контроль стану тампонажу покинутих свердловин та дотримання режиму ЗСО; перевірка внесення об'єктів до Державного реєстру	Щорічно	Департамент з питань критичної інфраструктури та забезпечення життєдіяльності міста, КП «Харківські теплові мережі»

Компонент довкілля / здоров'я	Показник (за звітом про CEO)	Цільове значення показника	Заходи з моніторингу наслідків	Періодичність вимірювання	Суб'єкт здійснення моніторингу
	№ 1, МОСВ № 2; тампонаж 3 свердловин за 5 років	тампонажу 3 свердловин протягом 5 років	артезіанських свердловин		
Управління відходами, їх обсяг та роздільний збір	Обсяг відходів ≈ 370 тис. т/рік; роздільний збір ≈ 17% (2025 р.)	Зростання частки роздільного збору відходів відносно базового рівня 17% (2025 р.) відповідно до Регіонального плану управління відходами (WM4U)	Облік обсягів утворення відходів; контроль динаміки впровадження роздільного збору за районами громади	Щорічно	Департамент будівництва та шляхового господарства Харківської міської ради
Управління відходами від руйнувань	Накопичені відходи від руйнувань — 204,0 тис. т (2025 р.)	Скорочення обсягів непереробленого накопиченого будівельного сміття від руйнувань відносно базового рівня 204,0 тис. т (2025 р.) за рахунок нарощення потужностей переробки	Моніторинг обсягів прийняття та переробки відходів від руйнувань на Комплексі з переробки ТПВ у м. Дергачі	Щорічно	Департамент будівництва та шляхового господарства Харківської міської ради, КП «Муніципальна компанія поводження з відходами»
Охорона земель	Перевищення гранично допустимої концентрації у ґрунтах: цинк — 96% точок, мідь — 44%, свинець — 38%, кадмій — 34%	Зниження частки моніторингових точок із перевищенням ГДК важких металів (цинк, мідь, свинець, кадмій) відносно базових рівнів	Періодичне обстеження ґрунтів на моніторингових майданчиках, зокрема в районах найбільших руйнувань; аналіз динаміки забруднення важкими металами	Щорічно	Харківський регіональний центр з гідрометеорології

Компонент довілля / здоров'я	Показник (за звітом про CEO)	Цільове значення показника	Заходи з моніторингу наслідків	Періодичність вимірювання	Суб'єкт здійснення моніторингу
Зелені насадження	Площа зелених насаджень $\approx$ 15,4 тис. га	Збереження та зростання площі зелених насаджень відносно базового рівня 15,4 тис. га	Контроль динаміки площі зелених насаджень та обсягів нових посадок	Щорічно	Департамент будівництва та шляхового господарства Харківської міської ради; СКП «Харківзеленбуд»
Природно-заповідний фонд	Природно-заповідний фонд — 17 об'єктів, 1 585,5 га (4,5% площі міста)	Розширення кількості та площі об'єктів природно-заповідного фонду відносно базового рівня (17 об'єктів, 1 585,5 га, 4,5% площі міста)	Контроль динаміки кількості та площі об'єктів природно-заповідного фонду; оцінка виконання заходів з розширення природоохоронних територій	Щорічно	Департамент містобудування та архітектури Харківської міської ради
Громадське здоров'я	Зростання дитячої алергологічної захворюваності на 28% до 2020 р.	Уповільнення темпів зростання дитячої алергологічної захворюваності, пов'язаної зі станом довкілля, відносно базового приросту 28% (до 2020 р.)	Щорічний моніторинг захворюваності населення, пов'язаної зі станом довкілля, з акцентом на дитяче населення; зіставлення з даними якості повітря та води	Щорічно	КНП Харківської обласної ради «Обласний центр медичної статистики»; Департамент охорони здоров'я Харківської міської ради
Ефективність управління у сфері довкілля	Реєстр несанкціонованих звалищ (запроваджено 2025 р.)	Зростання частки виявлених та ліквідованих несанкціонованих звалищ відносно даних реєстру (запроваджено 2025 р.)	Облік виявлених і ліквідованих несанкціонованих звалищ	Щорічно	Департамент будівництва та шляхового господарства Харківської міської ради

Компонент довкілля / здоров'я	Показник (за звітом про СЕО)	Цільове значення показника	Заходи з моніторингу наслідків	Періодичність вимірювання	Суб'єкт здійснення моніторингу
Культурна спадщина та історичне середовище	1 062 об'єкти культурної спадщини (2024 р.), з них близько 30% пошкоджено внаслідок бойових дій; 538 пам'яток містобудування та архітектури (315 пошкоджено), 443 пам'ятки історії (22 пошкоджено), 23 пам'ятки монументального мистецтва (4 пошкоджено), 3 пам'ятки археології	Зростання частки відновлених культурних об'єктів відносно базового рівня пошкоджень (близько 30% об'єктів, 2024 р.); розширення охоплення об'єктів спадщини міською геоінформаційною системою.	Щорічний облік: частки мешканців із культурною участю; частки відновлених культурних об'єктів, що відновили функції; частки пошкоджених об'єктів спадщини з визначеною категорією стану та планом невідкладних дій; кількості об'єктів спадщини, інтегрованих у міську геоінформаційну систему (геолокація, охоронний статус, стан пошкодження); частки великих проєктів реконструкції із зафіксованими спадщинними критеріями в ТЗ/конкурсній документації; кількості програм охорони нематеріальної культурної спадщини	Щорічно	Департамент культури Харківської міської ради (методична координація — Департамент розвитку муніципального менеджменту Харківської міської ради)